

Způsoby výkonu veřejné správy – organizační principy

- **Centralizovaná správa** (pravomoc, rozhodování a řízení je soustředěno v centru s případnou delegací na nižší stupně řízení, kdy úkoly a pravomoci jsou rozděleny mezi nižší organizační jednotky; přímé vztahy nadřízenosti a podřízenosti, ústřední orgány zavazují příkazy nižší orgány)
- **Decentralizovaná správa** (deleguje pravomoci na nižší stupeň ve větším rozsahu než centralizovaná správa, pověřuje nižší jednotku rozhodováním v některých oblastech a dále deleguje některé činnosti; relativní samostatnost nižších orgánů, projevuje se v samosprávě) Každý způsob má své nevýhody, ideálem je kombinace obou.

Centralizace a decentralizace je spojována s dalšími pojmy:

koncentrace a dekoncentrace

• **Koncentrovaná správa**

správa je v rukou jednoho koncentrovaného orgánu

• **Dekoncentrovaná správa**

pravomoc příslušného organizačního stupně veřejné správy je rozdělena mezi jeho organizační jednotky stojící vzájemně vedle sebe – rozdělení pravomoci a působnosti na více organizačních jednotek v rámci strukturně uspořádaného organizačního systému – vertikální i horizontální

Vztah mezi decentralizací a dekoncentrací

- Za decentralizaci se pokládá přechod kompetencí v případě, kdy není zachována podřízenost, zejména ze státu na samosprávu do její samostatné působnosti (přenesení kompetencí ze státní správy na samosprávu v maximální dosažitelné míře).
- Za dekoncentraci se pokládá přechod kompetencí v případě, kdy nižší orgán je podřízen vyššímu, zejména z vyššího orgánu státní správy na nižší orgán státní správy (přenesení kompetencí ve výkonu státní správy z ústřední úrovně na nižší stupeň státní správy v maximální dosažitelné míře).
- Při přechodu kompetencí na samosprávu do její přenesené působnosti jde z věcného hlediska nepochybně o dekoncentraci, ale řešení personálních i organizačních otázek výkonu i přenesené působnosti náleží nepochybně samosprávnému orgánu samostatně, z tohoto hlediska jde tedy o decentralizaci.